

Mezinárodní hospodářský život • Svazek národů

Rudolf Steiner

Hospodářský život trojčlenného sociálního organismu se bude moci i v rámci mezinárodního hospodářského života uplatnit právě díky tomu, že hospodářské poměry nebudou vytvářeny poměry státními, nýbrž lidmi, kteří vzejdou z teritorií, v nichž není jeden, nýbrž tři parlamenty: jeden duchovní, jeden hospodářský a jeden státní, v nichž není jedna, nýbrž tři správy, které spolupůsobí. Teprve z takových teritorií mohou vzejít lidé, kteří pak mohou hrát tu pravou roli v mezistátní organizaci. A záležet nebude na státu a hospodářství, nýbrž na člověku, na celém, úplném člověku.

Role duchovních vůdců bude jiná, bude-li se utvářet na základě emancipované duchovní organizace, jiná než ono divadelní představení, které se odehrává například mezi ústředními státy a Amerikou ve výměně profesorů a které mohlo vzniknout jen z toho, co se duchovně nepřístojným způsobem spojilo se státem. Všechny tyto poměry budou i v mezinárodní oblasti postaveny na zdravé základy, budou-li tyto zdravé základy vytvořeny nejprve v jednotlivém sociálním teritoriu. Z těchto jednotlivých sociálních teritorií pak vzejde člověk, který bude moci náležitým způsobem podat svůj příspěvek i k mezinárodnímu životu.

To se mi jeví jako odpověď, kterou lze dát tak, aby byl vzat v úvahu nejen souhlas různých národů, nýbrž aby mohl být vzat v úvahu i příspěvek každého národa ke skutečným budoucím ideálům lidského svazku národů. Tak může promluvit i Němec; neboť i když jsou středoevropské země nebo Německo z příštího svazku národů vyloučeny, mohou pracovat tak, aby ozdravováním vlastního teritoria již teď pracovali na zdravém svazku národů budoucnosti; mohou k tomu přispět svým dílem.

R. Steiner: Die Befreiung des Menschenwesens als Grundlage für eine soziale Neugestaltung. GA 329. Přednáška z Bernu, 11. března 1919, str. 37.